

Ladislav Porjes A Rafael Friedl

Tahle fotografie je z roku 1941 nebo 1942, byla pořízena v pracovním táboře Svätý Jur, do něhož jsem narukoval 3. října 1941. Jsem ten mladý muž s brýlemi nalevo, na pravé straně fotografie je můj kamarád Rafael Friedl, hudebně a jazykově nadaný kluk, který byl zapáleným sionistou. Podařilo se mu uprchnout a dožít se osvobození v jednom slovenském městečku coby varhaník v místním katolickém kostele.

O mnoho let později jsem ho potkal v Praze, kde pracoval jako diplomat pro stát Izrael pod hebrejským jménem Rafael ben Shalom. Zeptal se mě, jestli bych nechtěl pracovat pro Simona Wiesenthala jako "lovec nacistů". Ale já tu nabídku odmítl. Chtěl jsem začít nový život. Chtěl jsem na všechny ty hrůzy zapomenout. Samozřejmě ale není možné zapomenout. Snad odpustit, ale rozhodně ne zapomenout.